

## คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

### ก. คำย่อเกี่ยวกับพระไตรปิฎก

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในการอ้างอิง โดยจะระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังคำย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ที.สี. (ไทย) ๙/๑๗๐/๕๖ หมายถึง สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ ๙ ข้อที่ ๑๗๐ หน้า ๕๖

### พระวินัยปิฎก

วิ.ม. (ไทย) = วินัยปิฎก มหาวรรค (ภาษาไทย)

### พระสุตตันตปิฎก

|           |       |   |             |                           |           |
|-----------|-------|---|-------------|---------------------------|-----------|
| ที.ปา.    | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค        | (ภาษาไทย) |
| ม.ม.      | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | มัชฌิมนิกาย มูลปณณาสก์    | (ภาษาไทย) |
| ม.ม.      | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปณณาสก์ | (ภาษาไทย) |
| ม.อุ.     | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | มัชฌิมนิกาย อุปริปณณาสก์  | (ภาษาไทย) |
| ส.ส.      | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | สังยุตตนิกาย สคาถวรรค     | (ภาษาไทย) |
| ส.ม.      | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | สังยุตตนิกาย มหาวารวรรค   | (ภาษาไทย) |
| อง.ติก.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | องคุตตรนิกาย ติกนิบาต     | (ภาษาไทย) |
| อง.จตุกก. | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | องคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต   | (ภาษาไทย) |
| อง.สตุกก. | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | องคุตตรนิกาย สัตตนิบาต    | (ภาษาไทย) |
| อง.อฏฐก.  | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | องคุตตรนิกาย อฏฐกนิบาต    | (ภาษาไทย) |
| ขุ.ชา.    | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | ขุททกนิกาย ชาดก           | (ภาษาไทย) |

### ข. คำย่อเกี่ยวกับคัมภีร์อรรถกถา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้อรรถกถาภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เช่น ขุ.ป.อ. (ไทย) ๑/๗๓/๓๑๓ หมายถึง ขุททกนิกาย สัทธัมมปปกาสินี ปฏิสัมภิทามรรค อรรถกถาภาษาไทย เล่มที่ ๑ ข้อที่ ๗๓ หน้า ๓๑๓

### อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก

|          |        |   |              |                 |                  |            |
|----------|--------|---|--------------|-----------------|------------------|------------|
| ที.ปา.อ. | (ไทย)  | = | ทีฆนิกาย     | สุมังคลวิลาสินี | ปาฎิกวรรคอรรถกถา | (ภาษาไทย)  |
| ม.ม.อ.   | (บาลี) | = | มัชฌิมนิกาย  | ปปญจสุทนี       | มูลปณณาสอฏฐกถา   | (ภาษาบาลี) |
| ม.ม.อ.   | (ไทย)  | = | มัชฌิมนิกาย  | ปปญจสุทนี       | มูลปณณาสอรรถกถา  | (ภาษาไทย)  |
| ส.ส.อ.   | (บาลี) | = | สังยุตตนิกาย | สารตถุปปกาสินี  | สคาถ วกคคอฏฐกถา  | (ภาษาบาลี) |

### ค. คำย่อเกี่ยวกับคัมภีร์ฎีกา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้ฎีกาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในการอ้างอิง โดยจะระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังคำย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ม.ฎีกา (บาลี) ๒/๒๔๑/๑๑๐ หมายถึง สีนตลปภาสินี มชฌิมนิกาย มูลปณณาสกฎีกา เล่มที่ ๒ ข้อที่ ๒๔๑ หน้า ๑๑๐

### ฎีกาพระสูตรตันตปิฎก

ม.อุฎีกา (บาลี) = มชฌิมนิกาย สีนตลปภาสินี อุปริปณณาสกฎีกา (ภาษาบาลี)  
 อง.สตุตก.ฎีกา (บาลี) = องคุตตรนิกาย สีนตลปภาสินี สตุตกนิปาตฎีกา (ภาษาบาลี)

### การใช้หมายเลขย่อ

พระไตรปิฎกภาษาไทย จะแจ้งเล่ม ข้อ หน้า เช่น วิ.ม. (ไทย) ๔/๖๐/๗๒-๗๓ หมายถึงวินยปิฎก มหาวรรค ภาค ๑ เล่ม ๔ ข้อ ๖๐ หน้า ๗๒-๗๓ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อรรถกถาภาษาไทย ใช้เลข ๓ ตอน หมายถึง การแจ้งเล่ม ภาค หน้า เช่น วิ.มหา.อ. (ไทย) ๑/๑/๔๘ หมายถึง สมันตปาสาทิกา มหาวิงค์อรรถกถาแปล เล่มที่ ๑ ภาคที่ ๑ หน้า ๔๘ ฉบับมหาวิทยาลัย